

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “โรคใบด่างมันสำปะหลัง (Cassava mosaic disease; CMD)”
วันที่ 1 สิงหาคม 2565

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในทุกภาคของประเทศไทย เผชิญการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง เนื่องจากปัจจุบันมีการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นในหลายพื้นที่ที่โรคใบด่างมันสำปะหลังทำความเสียหายแก่ต้นมันสำปะหลังทุกช่วงการเจริญเติบโตทำให้คุณภาพและผลผลิตมันสำปะหลังลดลง ดังนั้น ขอให้เกษตรกรสำรวจแปลงปลูกมันสำปะหลังอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นมันสำปะหลังแสดงใบด่างและใบหงิกเสียรูปทรง ใบอ่อนและใบที่เจริญใหม่มีขนาดเล็กลงยอดหงิก ต้นแคระแกร็น ให้ดำเนินการทำลายต้นเป็นโรคด้วยวิธีการที่แนะนำ 3 วิธี ได้แก่ วิธีฝังกลบวิธีใส่ถุง/กระสอบ และวิธีบดสับ ทั้งนี้สามารถขอคำแนะนำได้จากเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

สาเหตุโรค : เชื้อ Cassava mosaic virus (สายพันธุ์ Sri Lankan (SLCMV))

ลักษณะอาการของโรค

อาการบนยอด

ส่วนของยอดอ่อน

หรือยอดที่เกิดใหม่จะแสดงอาการต่าง

เขียวอ่อนหรือเหลืองสลับเขียวเข้ม มีขนาด

เรียวเล็ก หงิกงอ และเสียรูปทรง

อาการบนใบ

ส่วนใบที่ถัดลงมา

จากยอดหรือใบแก่จะพบอาการต่างเขียว

อ่อนหรือเหลืองสลับเขียวเข้ม หงิกงอ

และเสียรูปทรง

ความเสียหายจากโรคทำให้มันสำปะหลังไม่สร้างหัวสะสมอาหารหรือหัวมีขนาดเล็ก อาจทำให้
ผลผลิตลดลง

การแพร่ระบาด

- การนำท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่เป็นโรคมานปลูก ทำให้ต้นที่งอกมาใหม่เป็นโรคใบต่าง
- แมลงหริ่นขาวยาสูบ ไปดูดกินน้ำเลี้ยงต้นที่เป็นโรคและเป็นพาหะนำโรคไปยังต้นปกติ

แมลงหริ่นขาวยาสูบ (*Bemisia tabaci*)

พืชอาศัยของเชื้อไวรัสสาเหตุโรค

- มันสำปะหลัง ละหุ่ง สับดำ
- พืชวงศ์เปื้อน Euphorbiaceae

พืชอาศัยของแมลงหริ่นขาวยาสูบ

- พืชวงศ์ถั่ว
- พืชวงศ์แตง
- พืชวงศ์ Solanaceae เช่น มะเขือ พริก ยาสูบ
- กะเพรา โหระพา ผักชีฝรั่ง สะระแหน่ แมงลัก ยี่หระ

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. ปลูกมันสำปะหลังที่ปลอดโรค และเป็นพันธุ์ทนทานโรคใบต่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 ห้วยบง 60 ระยอง 90 และพันธุ์อื่นๆ ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ
2. ไม่ควรปลูกพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบต่างมันสำปะหลัง ได้แก่ ระยอง 11 และ CMR 43-08-89
3. ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค หรือแหล่งที่พบอาการของโรค ท่อนพันธุ์ที่มาราบแหล่งที่มาและท่อนพันธุ์ที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัสใบต่างมันสำปะหลัง
4. สรรวจแปลงมันสำปะหลังอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นเป็นโรค
 - พบโรคกระจายทั่วแปลง ให้ทำลายทั้งแปลง
 - พบโรคเป็นหย่อม ทำลายเฉพาะต้นเป็นโรค
5. ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบต่างด้วย 3 วิธี ดังนี้
 - วิธีฝังกลบ โดยฝังกลบต้นที่เป็นโรค ในหลุมที่ลึกไม่น้อยกว่า 2 - 3 เมตร ราดด้วยสารกำจัดวัชพืช ได้แก่ อะมีทรีน 80% WG หรือซัลเฟนทราโซน 48% SC หรือไดยูรอน 80% WP ก่อนกลบด้วยดินหนาไม่น้อยกว่า 0.5 เมตร
 - วิธีใส่ถุง/กระสอบ โดยนำต้นที่เป็นโรคตัดเป็นท่อนใส่ถุง/กระสอบ มัดปากให้แน่นแล้วนำไปตากแดดไม่น้อยกว่า 7 วัน หรือจนกว่าต้นมันสำปะหลังจะตาย
 - วิธีบดสับ โดยนำต้นที่เป็นโรคเข้าเครื่องบดป่นหรือเครื่องสับย่อย โดยปูพลาสติกกรองพื้นให้เศษต้นที่ถูกทำลายอยู่บนพลาสติก แล้วคลุมกองด้วยพลาสติกตากแดดให้ต้นมันสำปะหลังแห้งตาย

6. กำจัดแมลงหริ่งขาวย่ำสูบ โดยพ่นสารเคมีกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 6 – 12 กรัม หรือไบเฟนทริน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์